

Parema homse nimel

Kujutame korraks ette tüüpilist Eesti maaperet sadakond aastat tagasi. Isa, ema, lapsed ja vanavanemad, keda tuleb toetada. Kas nende mõttese oleks kunagi tulnud selline asi, et tapame kõik loomad, kulutame kõik säästud, müüme majapidamise maha, laename veel naabrite käest ka, et aasta-paar elada suhtelist muretut elu? Sellist mõtet ei oleks enamusel taluperemeestest pähegi tulnud.

Aastaid on Eestis tehtud tööd selle nimel, et järeltulevate põlvete elu oleks kergem. Kuid mitte kõigile ei ole see tähtis, meenutagem kas või, kuidas paar aastat tagasi nõudis nii mõnigi poliitik Eesti riigi vaevaga kogutud reservide käikulaskmist, kuidas kuulutati valjult, et milleks need reservid meil niisama on, jne, jne. Mida oleksime teinud täna, tõelise kriisi ajal, kui reservide kohal oleks haigutanud tühjus nagu juhtus Lätiga?

Paljud vahest ei mäleta sedagi, milline kisa tõusis, kui kaotati tulumaksukohustus ettevõttesse tagasi investeeritud kasumilt. Väideti, et kohe kukub riik kokku ja läheb pankrotti. Mis juhtus tegelikult? Tänu paranenud maksusüsteemile voolas Eestisse rohkelt välisinvesteeringuid, loodi uusi töökohti, inimesed said tööd, maksid riigile makse ja kokkuvõttes riigikassa kosus priskemaks, kui ta ettevõtte kasumi maksustamisel iial kosunud oleks.

Järjest rohkem kuuleb praegu arvamusi, kuidas riik peaks sekkuma majandusse, toetama üht või teist eluala, kuni ideeni, et panku tuleks riigistama hakata. Tuletaks korraks meelde, mis on riik ja kust riigile raha tuleb. See on meie ühine maksuraha ja priiskavad otsused tuleb maksta kinni maksumaksjatel kas või mitme põlve vältel.

Eesti inimeste jaoks on olnud alati tähtis teadmine selle kohta, mida jätmata maha oma lastele ja lastelastele. Riik – see oleme me kõik, kes Eestis elavad ja raha ei tule kuskilt õhust, vaid meie kõikide taskust. Kui teie enda naabrimees on elanud laia elu ja nüüd sattunud raskesse olukorda, kas te oleksite nõus tema tehtud vead kinni maksma?

Massiline riigiabi on hukatuslik ja selle tagajärjed tuleb kinni maksta järgmistel põlvadel. Reformierakond seisab vabaturumajanduse põhimõtete eest, sest ajalugu on näidanud, et see on olnud õige tee. Kui teeme täna õigeid otsuseid, järgneb majandusmõõnale peagi tõus ja see on vastuseks kõikidele kahtlejatele.

Kristiina Ojaland

Uudis

Märjamaa rahvamaja sai korda

Lugejakiri

Lastetoetuse võib annetada abivajajale

Majandus

Eesti ettevõtjad suudavad eksportida

Persoon

Väino Haab juhhib Jõelähtme vallavolikogu

PIRET PAKLER

Aare Ets osutamas kohale Miiduranna sadamas, kuhu tulevikus võib kerkida 60korruselise pilvelõhkuja.

Viimsi ei vaja pilvelõhkujat

Reformierakondlane Aare Ets pole rahul sellega, et Miiduranna sadama territooriumile plaanitakse ehitada Viimsi poolsaarele sobimatu kõrghoone.

Elmisel aastal algatas Viimsi vallavolikogu detailplaneeringu, mis muudab Miiduranna sadama maa-ala tööstusmaast äri, teenindus-, büroo-, sotsiaalingu eluhoonete maa-alaks, sadamarajatiste renoveerimiseks reisi- ja jahisadamaks.

Detailplaneeringu taotlejaks on AS Miiduranna Tehas, kes on ka planeeringualasse jäävate mõnede kinnistute omanik. „Maaomaniku soov muuta oma kinnistu kasutamise sihtotstarvet on igati mõistetav ja selle muutmise ühendamine Viimsi valla avaliku huviga on omavalitsuse planeerimise ülesanne,“ märgib Aare Ets.

Elanike arv kasvab liiga kiiresti

Ta mõistab omaniku soovi lõpetada kaubasadama töö ja kasutada omandit mingil muul otstarbel, kuid vald ei saa lubada 1000 leibkonna sissetoomist Viimsi valda, nende elama-

panemist kõrgtiheasustusega olemasolevate eramute vahele. „Oleme seisukohal, et käesoleval ajal kasutamist leidvad lao- ja tootmishooned eramute vahel ei väärtusta samuti olemasolevat väikeelamutega hoonestatud elukeskkonda, kuid nende väljavahetamine kordi mahukamate korterelamutega ei muuda midagi paremaks,“ kinnitab Ets.

Keskonnamõju ebaselge

Valla kehtiv arengukava toob Viimsi valla ühe peamise probleemina välja elanikkonna liiga suure ja kiire kasvu, millele jääb jalgu infrastruktuuri väljajehitamine. Pole saladus, et Viimsi vallas valitseb terav lasteaia- ja koolikohtade puudujääk. Detailplaneering ei anna selles osas mingisuguseid lahendeid, kuna selle põhijooniselt ei leia mitte ühtegi sotsiaalobjekti. Vastupidi, planeeringu realiseerimisel süveneb nimetatud probleem veelgi. Samuti on valla veevärgis probleemiks veesurve. Tekib küsimus, kuidas hakatakse vett pumpama kõrghoone ülemistele korrustele niimoodi, et teised viimsilased ei kannataks.

Miiduranna sadama maa-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne juhhib tä-

helepanu tosinale teemale, mis kaasnevad plaani realiseerimisega ning mille lahendamine on selle planeeringuga mõeldapääsmatu. „Paraku neid lahendusi ei ole pakutud,“ sõnab Ets. Aruanne käsitleb keskkonnamõjusid üksnes Viimsi vallale, näiteks autokoormust Muuli teel.

Viimsi vallas puuduvad igasugused piirangud ja muud reeglid kõrghoone rajamisel, sest nende püstitamist pole keegi siiani taotlenud.

Kuidas aga mitme tuhande elaniku ja töökoha lisandumine vahetult Tallinna linnaga piirneval alal – Miiduranna külas hakkab mõjutama Merivälja tee ja Pirita tee liikluskoormust, mürataset ja nende teede äärsete kinnistute väärtust, seda aruanne ei puuduta. „Samas on täiesti selge, et tegelikult mõjutab see detailplaneering ja eriti selle võimaliku realiseerimisega kaasnev liikluskoormuse kasv Tallinna linna Pirita linnaosa isegi rohkem kui Viimsi valda ennast,“ sõnab Ets.

Jutt tulevases tammiteest on tema sõnul utoopiline ja veetakstost lausa koomiline. Vastavalt detailplaneeringule kavandatakse alale kõrghoone, mille piirkõrguseks on märgitud 220 meetrit ja korruste arvaks 60. Võrdluseks: Tallinna teletorni kõrgus on umbes 315 meetrit ja Oleviste kirikutorni kõrgus üle 130 meetri. See-ga saab kavandatav kõrghoone olema objektiks, mille olemasolu avalikus ruumis pole väga suure hulga inimeste jaoks välditav. „Pea kõik viimsilased ja ka tallinnlased suhestuvad sellega paratamatult ehk sellise objekti rajamine peab olema ühiskondlikult kokku lepitud,“ märgib Ets.

Kõrgem kui Oleviste kirik

Tallinna linnas on hoonete piirkõrguseks Oleviste kiriku torn ning kõrghoone rajamist reguleerib linna vastav teemaplaneering. Viimsi vallas puuduvad igasugused piirangud ja muud reeglid kõrghoone rajamisel, sest nende püstitamist pole keegi siiani taotlenud. „Reeglite puudumine ei saa aga anda asjast huvitatud poolele lihtsalt võimalust piirangute olematust enda huvides ära kasutada,“ lausub Ets.

ETI

Juhtkiri

Tulevik jäi kärpimata

Viimased nädalad on möödunud kärpimis- uude tähe all. Valminud kokkuvõttekava toob jõustumisel kärpeid paljudes eluvaldkondades ja puudutab kõiki inimesi. Võib ka öelda, et alles nüüd hakkame mõistma, kui hea on elu Eestis viimastel aastatel olnud. Riigikassasse tuli raha piltlikult väljendudes uksest ja aknast, palgad ja pensionid (aga ka hinnad) kasvavad hoogsalt, ettevõtjatel polnud ülearu põhjust uute turgude vallutamise nimel pingutada või kvaliteedile ja tootarendusele tähelepanu pöörata, sest kaubaks läks kõik.

Praegu küsitakse, miks oleme selles seisus ja mida tehti valesti. Kas poleks kärpeid saanud teha juba varem? Kas olime plaanide tegemisel liiga uljad? Tõsised küsimused, mis vajavad vastamist. Eestit kui väikest avatud majandusega riiki tõsiselt puudutava üleilmse kriisi põhjused on Ameerika Ühendriikides. Need said alguse vastutustundetud laenamist lubanud panganduse põrumisest. Olukord, kus laenu said enam-vähem kõik, kes küsida viitsisid, ei saanud kesta kuigi kaua.

Rahaturud ja maailma majandus on üleilmselt tihedamalt seotud kui eales varem. Majandusprognosid, mis eelarve koostamise aluseks, on kiiresti muutunud ja seda mitte üksnes Eestis,

Lastega perede kindlustunne on ebakindlatel aegadel kõige olulisem.

vaid kogu maailmas. Eesti jaoks oli oluline 2009. aasta eelarve õigel ajal vastu võtta, et vältida ebaselgust ja määramatust. Riigi rahanduse ja tuleviku kavandamine ei ole aga asi, mis eelarvet kinnitava haamrilõõgi järel pooleks aastaks peatub. Majanduses toimuvat tuleb pidevalt jälgida ja selle järgi otsuseid teha. Kiirestivalminud säästueelarve näitab, et Eestis suudetakse muutunud oludele kiiresti reageerida. Vaidlused eelarvekärbete üle olid küll tulised, aga süüdistusi või inetusi öeldi vastastikku vähem, kui Eesti poliitika enamasti tavaks. See on väga julgustav märk.

Võime olla rahul, et peretoetuste maksimise põhimõtteid ja vanemapalka kärped ei puuduta. Lastega perede kindlustunne on ebakindlatel aegadel kõige olulisem. Ka pensionitõus tuleb, tõsi, veidi väiksem kui algselt kavandatud. Kokkuvõttes avalikus sektoris on kindlasti nii vajalik kui ka võimalik. Lisaks on olemas kava, mida edasi teha, kuidas majandus ümber korraldada, kriisist väljuda. Selle elluviimisel saavad kaasa lüüa kõik.

Märjamaa rahvamaja sai korda

ERAKOGU

Jaauari lõpus käis kultuuriminister Laine Jänes Märjamaal taasavamas renoveeritud rahvamaja, kus asub nüüd ka esinduslik kinosaal.

Vajadus Märjamaa rahvamaja korda teha on aastatepikkune. Maja ise on juba 42 aastat vana. Kuigi seda on 1980ndatel aastatel korra renoveeritud, oli see tolaegse kehva töö kvaliteedi tõttu juba Märjamaa häbiplenkiks muutunud.

„Ehitustööd läksid edukalt,“ sõnab Märjamaa vallavanem Eero Plamus. „Alustasime töödega läinud aasta jaanuaris ning novembriks oli maja valmis, jäid vaid viimistlustööd.“ Töid finantseeris Märjamaa vald laenu abil. Tööde kogumaksumus oli 30 miljonit krooni, millest Euroopa Liidu toetusprogrammist KOIT loodetakse kolmandiku võrra tagasi saada. „Praegu käib aruannete koostamine,“ kinnitab Plamus.

Kultuur elab

Plamuse sõnul on Märjamaa väga kultuurilembene vald. Erinevate tantsu-, laulu- ja pillimängutruppidega külas-

Märjamaa rahvamaja kordategemine läks maksma 30 miljonit krooni.

tab maja regulaarselt 300-400 inimest ja sinna mahub publikuna 300 külalastajat. „Hästi palju käib meil siin teatreid ja kontserte,“ räägib Plamus, kelle sõnul meeldib esinejatele remonditööde käigus uuendatud ja vägagi moodne heli- ning valgustehnika. Lisaks on rahvamajas ka kinosaal, kuhu mahub 111 kinohuvilist. „Selle tehnika on ka täiesti viimase peal. Enam ei pea minema Tallinnasse kinno, et kvaliteetselt filme näha,“ räägib Plamus. Tema hinnangul on Märjamaa rahvamaja ki-

notehnika samal tasemel, mis Tallinnas asuval CC Plaza kobarkinol.

Plamus on uhke, et tänu kohalikele entusiastidele hüüdnimega „kino-Ants“ pole kinonäitamine Märjamaal isegi rasketel aegadel katkenud, nagu on juhtunud ka Eesti suuremates linnades.

Saalid välja müüdnud

Plamuse sõnul näidatakse Märjamaa rahvamajas kino neljal päeval nädalas ja külalastajate huvi on suur. „On

juhtunud, et kui ühte filmi näidatakse kolm korda, siis kõigil kordadel on olnud saal välja müüdnud,“ räägib ta.

Plamus tunnustab, et enne remonditööd oli rahvamaja häbiväärses seisus. „Tuleb tunnustada, et meil oli kaks kultuuriobjekti väga kehvast seisust. Nendeks olid rahvamaja ja raamatukogu,“ räägib ta. Nüüd, kui kultuurimaja korras, lubab Plamus, et vald remondib esimesel võimalusel ka raamatukogu ära. **ETI**

Väino Haab on elupõline jõelähtmelane

ERAKOGU

Jaauaris Jõelähtme vallavolikogu esimeheks valitud Väino Haab kinnitab, et valimiseni jäänud aastaga tuleb palju korda saata eesmärgiga, et Jõelähtme vallas oleks hea elada.

Milline on Teie poliitiline kogemus?

Minu poliitikarjäär sai alguse 2005. aastal, mil kandideerin Jõelähtme vallavolikokku. Selle aja jooksul olen olnud nii koalitsioonis kui ka opositsioonis. Olen juhtinud volikogu korralduskomisjoni ning arengu- ja planeerimiskomisjoni, kust sain hulga kasulikke kogemusi, millest nüüd volikogu juhtimisel kindlasti abi on. Viimasel aastal opositsioonis olles oli erakonnal volikogus täita väga oluline roll, juhtida võimalolijate tähelepanu möödalaskestele ja vajakajäätimisele, seetõttu oli ka opositsioonis veedetud aeg huvitav ja kindlasti ka kasulik.

Miks otsustasite kandideerida vallavolikogu esimehe kohale?

Vallavolikogu esimehel on valla juhtimises täita väga oluline ja vastutusrikas roll. Valla juhtimise tulemuslikkuse tagab eelkõige vallavolikogu ja vallavalitsuse ladus koostöö, ülesannete ja vastutuse selgepiirilised, seda tahan oma tegevusega kindlasti parandada. Kandideerin eesmärgiga muuta volikogu töö läbipaistvamaks ja korrektsemaks. Jõudsin eneses teadmisele, et suudan seda saavutada, seetõttu ka kandideerin.

Valimiseni on jäänud alla aasta. Mida uus koalitsioon peab korraldama?

Järgmiste valimiseni on jäänud tõesti väga vähe aega, sa-

Väino Haab armastab suusatada.

mas on see periood meie valitsusliidule väga vastutusrikas ja töömahukas. 2009. aastal rekonstrueerime Loo Keskkooli, rajame juurdeehituse Loo lasteaiale ning uue kolmerühmalise lasteaia saab ka Neeme küla. Lisaks algab Loo aleviku ja Iru küla kanaliseerimine, mida rahaliselt toetab Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond. Koostamisel on Kostivere Põhikooli rekonstrueerimisprojekt ja veel palju muud. Kõik need tegevused on rahaliselt kallid ja asetavad eelarvele suure koormuse. Sellest tulenevalt on meie üheks suurimaks kohustusseks ja eesmärgiks tagada ka valla finantstasakaal.

Mis seob teid Jõelähtme-ga?

Olen sündinud Jõelähtmes, Maardu külas, Väljamäe talus, võin uhkelt öelda, et mu juured on siinmail juba mitmendat põlv. Läbi aastate olen näinud, kuidas tööstuse areng on muutnud Jõelähtme maastikke ja endisaegseid maaga seotud põliseid eluviise ja majandamismudeleid. Teisalt tungib Tallinn üha enam üle oma kunagiste piiride ja see tendents jätkub. Mul on hea meel, et Jõelähtmel on siiski säilinud privaatsus ja seda paljuski tänu Rebala muinsuskaitsealale.

Mida isiklikult loodate poliitikuna Jõelähtme valla ja elanike heaks teha?

Minu eesmärgiks on muuta elu Jõelähtme vallas paremaks. Selle eesmärgi nimel olen valmis ise igapäevaselt panustama. Olen seisukohal, et elanikele tuleb tagada kvaliteetne avalik teenus olenemata sellest, kas majanduses on head või halvad ajad. Elanik peab tundma, et vald on eelkõige tema, mitte elanik valla jaoks. Kui see äratundmine hakkab tekkima, siis olen oma ülesande täitnud. **ETI**

